

Шановні партнери,

До Вашої уваги другий у 2011 році номер Вісника з питань ВІЛ/СНІДу в Україні, розробленого проектами з профілактики ВІЛ/СНІДу, GIZ.

Як завжди сподіваємось бути корисними та цікавими для Вас і Ваших колег.

Бажаємо Вам успіхів та нових досягнень!

Щиро ваші,
Команда GIZ

Зміст

- 2- -3 с.
Новини у галузі ВІЛ/СНІДу в Україні
- 3-7 с.
Українсько-німецьке співробітництво з питань ВІЛ/СНІДу

Регіональні консультації з питань забезпечення доступу до профілактики, лікування, догляду та підтримки у зв'язку з ВІЛ/СНІДом для країн Європи та Центральної Азії відбулися в Україні

Об'єднана Програма ООН з ВІЛ/СНІДу та Європейське регіональне бюро ВООЗ протягом 16-18 березня 2011 року провели Регіональні консультації з питань забезпечення доступу до профілактики, лікування, догляду та підтримки у зв'язку з ВІЛ/СНІДом для країн Європи та Центральної Азії.

Уряд України представляли: Олександр Федько, Голова Державної служби з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним хворобам, та представники Комітету з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним хворобам

У ході консультацій обговорювались наступні питання:

- основні перешкоди, з якими зіткнулися країни на шляху досягнення доступу до профілактики, лікування, догляду та підтримки за останні 10 років та необхідні зміни для досягнення такого доступу в наступні 10 років;
- обмін досвідом між країнами Європи та Центральної Азії;
- кращі практики і досвід, а також можливості для розвитку взаємодії в регіоні;
- визначення основних питань, які, на думку представників регіону, повинні бути розглянуті ГА ООН на Зустрічі високого рівня з питань ВІЛ-інфекції у 2011 році;
- обговорення можливостей та перешкод для залучення громадянського суспільства до сфери боротьби з епідемією ВІЛ-інфекції в Європі та Центральній Азії;
- підготовка підсумкових коментарів до звіту ЮНЕЙДС по доступу в Європі та Центральній Азії у рамках підготовки до Зустрічі високого рівня з питань ВІЛ-інфекції в ООН у Нью-Йорку 8-10 червня 2011 року;
- Підготовка коментарів до Європейського плану дій з ВІЛ/СНІДу на 2011-2015 рр.

Регіон Європи та Центральної Азії є єдиним у світі, де епідемія ВІЛ зростає. Близько 2,2 мільйонів чоловік живуть з ВІЛ в країнах ЄЦА сьогодні, що удвічі перевищує показники за 2000 рік.

Джерело: <http://www.unaids.ru>; <http://stop-aids.gov.ua>

Засідання Національної ради

29 березня 2011 року Національна рада з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу відвідувала про свою роботу за 2010 рік.

Учасники засідання також поінформували про вплив реформи охорони здоров'я на відповідь держави у сфері протидії епідемії ВІЛ-інфекції/СНІДу, про впровадження Програми "Зупинемо туберкульоз в Україні" у рамках реалізації гранту 9 раунду Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією за компонентом "туберкульоз" тощо.

У ході засідання Голова Державної служби України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним захворюванням Олександр Федько надав характеристику стану впровадження та перспективам розвитку програми замісної підтримувальної терапії в Україні.

З протокольним рішенням засідання Ради можна ознайомитися на сайті Комітету з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально-небезпечним хворобам:

http://stop-aids.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=599:-29-2011&catid=51:2009-01-23-10-18-30&Itemid=68

Резистентність до протимікробних засобів. Всесвітній день здоров'я у Національному медичному університеті

До Всесвітнього дня здоров'я в Національному медичному університеті (НМУ) ім. академіка О.О. Богомольця відбулися масштабні науково-практичні заходи: дводенна науково-практична конференція «Резистентність до протимікробних препаратів та її глобальне поширення», організована спільно МОЗ, Національною академією медичних наук (НАМН) України, Європейським регіональним бюро ВООЗ та НМУ ім.Богомольця та спільний тренінг НМУ імені О.О. Богомольця та Каролінського інституту (Стокгольм, Швеція) «Актуальні питання резистентності до протимікробних препаратів».

У Національному медичному університеті відбулась міжнародна конференція «Резистентність до протимікробних препаратів та її глобальне поширення»

Учасниками конференції стали провідні українські та зарубіжні вчені та студенти з 20 країн світу.

Докладніше дізнатись про конференцію, а також ознайомитись із матеріалами лекцій міжнародного тренінгу можна на сайті: <http://www.apteka.ua/article/79845> .

Регіональний діалог з питань законодавства щодо ВІЛ для країн Східної Європи та Центральної Азії.

18-19 травня 2011р. у Кишиневі, Молдова, відбудеться регіональний діалог, організований Глобальною Комісією з ВІЛ і законодавства. Діалог покликаний озвучити стан справ та регіональні перспективи у сфері ВІЛ і законодавства, а також сприяти регіональній діяльності, направленої на створення сприятливих правових умов, що сприятимуть ефективному протистоянню ВІЛ.

Форум надасть громадянському суспільству унікальну можливість вступити у безпосередній контакт з представниками влади, експертами у сфері законодавства, представниками ООН та членами Глобальної комісії, з тим щоби обговорити прорахунки та можливості внесення змін до законодавчих актів, практики правоохоронних органів та питань, пов'язаних із наданням правової допомоги і доступом до отримання компенсацій.

В ході Регіонального діалогу обговорюватиметься законодавство та механізми, пов'язані з такими темами:

- соціальна ізоляція і криміналізація людей, уразливих до ВІЛ, та ЛЖВ
- насильство і дискримінація жінок у зв'язку з уразливістю до ВІЛ
- дискримінація, пов'язана з ВІЛ;
- доступ до лікування людей, які живуть з ВІЛ;
- ВІЛ і діти.

Джерело: <http://www.hivlawcommission.org/>

В Україні наркозалежним видаватимуть метадон на декілька днів

Відтепер наркозалежні, які перебувають на замісній підтримуючій терапії, за потребою та рекомендацією лікаря зможуть отримувати необхідні їм дози препаратів на 3-10 днів. Це стало можливим завдяки внесенню доповнень до

наказу МОЗ України від 21.03.2001 №150. Відповідно до цих змін - рідкі форми метадону та бупренорфін (препарати, які використовуються в Україні для замісної підтримуючої терапії) були внесені до переліку препаратів, які можуть відпускатися за рецептом.

Видача наркотичних ліків наркозалежним хворим на декілька днів вже дуже давно є поширеною практикою в більшості європейських країн. Так, скажімо, в Німеччині чи Італії, людям, що перебувають на замісній підтримуючій терапії, зазвичай видають метадон у середньому на 7 днів, а бупренорфін на 10 днів лікування. Вони можуть вільно подорожувати, мати гнучкий робочий графік та будувати нормальне життя.

Джерело: <http://www.network.org.ua>

Сучасні проблеми ко-інфекції туберкульоз і ВІЛ/СНІД

29-30 березня 2011р. у Києві відбулася конференція «Сучасні проблеми ко-інфекції туберкульоз і ВІЛ/СНІД». Під час конференції були представлені та обговорені дані наукових досліджень у галузі профілактики, діагностики та лікування ТБ/ВІЛ ко-інфекції.

Одним з результатів конференції став проект наказу МОЗ України «Про порядок перенаправлення та надання послуг з діагностики, лікування і супроводу пацієнтів при супутній патології ВІЛ-інфекція/СНІД-туберкульоз-вірусні гепатити», що дозволить Центрам СНІДу та фтизіатричним службам ефективно надавати медичні послуги з діагностики та лікування ЛЖВ задля зменшення захворюваності на ТБ та смертності від ТБ/ВІЛ ко-інфекції.

Наразі Україна посідає 4 місце в світі за поширеністю мультирезистентного туберкульозу серед хворих з новими випадками туберкульозу. Україну віднесено до 27 країн світу, в яких зосереджено 85% всіх випадків мультирезистентного туберкульозу.

Зростає також рівень ко-інфекції ВІЛ/ТБ: якщо у 2005 він становив 3,2 випадки на 100 тис. населення, то у 2008 - вже 6,8, у 2009 - 7,4, а в 2010-10,4. Туберкульоз є основною причиною смерті людей, що живуть з ВІЛ/СНІД.

Конференцію було проведено міжнародною організацією PATH за підтримки USAID.

Джерело: <http://www.network.org.ua>

Українсько-німецьке співробітництво з питань ВІЛ/СНІДу

Компонент 1. Політичний рівень

• МОЗ та GIZ узгодили план подальшої співпраці

У Міністерстві охорони здоров'я України відбулася зустріч голови Державної служби України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним захворюванням Олександра Федька з керівником програми

GIZ "Профілактика ВІЛ/СНІДу у Східній Європі" Мартіном Каде.

Під час зустрічі сторони обговорили стан двостороннього співробітництва в рамках меморандумів стосовно проектів "Німецько-український проект профілактики ВІЛ/СНІДу" та "Німецько-українська партнерська ініціатива з питань подолання ВІЛ/СНІДу", а

також подальші заходи щодо спільного впровадження Національної інформаційної кампанії з профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу "Не дай СНІДу шанс!".

- **Науково-практична конференція «ВІЛ/СНІД: виклики і подолання»**

19-21 травня 2011 р. на базі Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти за підтримки GIZ, обласного управління освіти і науки, молоді та спорту Хмельницької облдержадміністрації та управління охорони здоров'я Хмельницької облдержадміністрації, відбудеться Міжрегіональна міжгалузева науково-практична конференція «ВІЛ/СНІД: виклики і подолання»

Мета конференції: обговорення та обмін досвідом з питань профілактики, діагностики та лікування ВІЛ-інфекції/СНІДу та розробка плану міжгалузевої взаємодії.

Напрями роботи конференції:

1. Управлінська діяльність з питань попередження ВІЛ-інфекції/СНІДу, формування навичок здорового способу життя.

2. Психолого-педагогічні та правові аспекти подолання стигми і дискримінації по відношенню до ВІЛ-позитивних.

3. Впровадження програм розвитку життєвих навичок як сучасної парадигми превентивної освіти, в практику роботи навчальних закладів.

4. Клінічні аспекти ВІЛ-інфекції.

5. Лікування, догляд і підтримка ВІЛ-позитивних і хворих на СНІД.

6. ВІЛ і туберкульоз.

7. Роль громадських організацій у подоланні ВІЛ-інфекції/СНІДу.

8. Моніторинг і оцінка превентивної роботи з питань попередження ВІЛ/СНІДу, формування навичок здорового способу життя.

9. Система підготовки педагогів, студентів з питань здорового способу життя.

План роботи конференції передбачає проведення пленарних засідань, роботу секцій, відкритих майданчиків, культурну програму. Робочі мови конференції: українська, російська.

За матеріалами конференції планується видати збірник.

До участі у конференції запрошені: керівники управлінь, відділів освіти та охорони здоров'я, педагогічні працівники вищих, професійно-технічних та загальноосвітніх закладів освіти, представники громадських організацій, інші зацікавлені особи.

- **Зустрічі з координації зусиль**

З метою покращення координації діяльності у профілактиці ВІЛ-інфекції/СНІДу в Україні, у березні-квітні 2011 відбулися ряд зустрічей представників GIZ із партнерськими організаціями. Зокрема, представництвами UNAIDS, USAID, UNFPA, та Корпусу Миру США в Україні, керівництвом Міжнародного Альянсу з ВІЛ/СНІД в Україні, Всеукраїнської Мережі людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, Українським центром профілактики та боротьби зі СНІДом, та з іншими стейкхолдерами.

Компонент 2. Первинна профілактика ВІЛ/СНІДу

- **Комітет з питань протидії ВІЛ – інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним хворобам презентував головним лікарям СНІД-центрів матеріали Національної кампанії «Не дай СНІДу шанс!»**

13-15 квітня 2011 року головні лікарі з усіх областей України, які опікуються проблемою імунодефіциту, зібралися в Чернігові щоб обговорити шляхи подолання епідемії ВІЛ/СНІДу, намітити головні напрямки співпраці медиків, соціальних служб, міжнародних організацій, громадських неурядових організацій, благодійних фондів по зменшенню соціальної напруги, яку спричиняє вірус.

Відкрила нараду заступник голови Комітету з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним хворобам Олена Єщенко, яка представила звіт про виконання Загальнодержавної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ- інфікованих і хворих на СНІД на 2009 – 2013 роки у 2010 році.

Окремим пунктом у звіті йшлося про проведення заходів з профілактики ВІЛ-інфекції, направлених на загальне населення. Зокрема, О.Єщенко нагадала, що «МОЗ України за підтримки GIZ проводить Національну інформаційну кампанію «Не дай СНІДу шанс!» у рамках «Стратегії інформаційно-профілактичної діяльності щодо протидії поширенню ВІЛ-інфекції/СНІДу серед населення». В 2010 році надруковано та розміщено 450 рекламних щитів Кампанії, 1000 сітілайтів, 300 метролайтів у місті Києві за кошти бізнес структур. У рамках проведення кампанії 3 грудня 2010 року в Національному палаці мистецтв «Україна» відбувся концерт «Не дай СНІДу шанс!»....

Заступник голови Комітету звернулася до присутніх з проханням активно долучитися до Національної кампанії в регіонах, сприяти розповсюдженню інформаційних матеріалів з профілактики ВІЛ/СНІДу.

Учасники наради отримали телевізійну версію концерту, що відбувся в палаці «Україна», для подальшого розміщення на місцевих телеканалах.

- **Третя хвиля інформаційної кампанії «Не дай СНІДу шанс!»**

У травні в Україні запускатимуть нову хвилю інформаційної кампанії «Не дай СНІДу шанс!». Після закликів використовувати презерватив при кожному

сексуальному контакті, які протягом 2010 року з'являлися на плакатах, білбордах, сіті- та метролайтах у формі сміливих слоганів «Зайдеш на каву?», «Подивимось кіно у мене вдома?» та іронічної гри слів «Одягни секс, коли займаєшся презервативом», третю хвилю автори присвятили вірності та захисту сімейних цінностей, адже відповідальна поведінка - також невід'ємна складова профілактики ВІЛ-інфекції.

Пілотування третьої хвилі Національної інформаційної кампанії пройде у Хмельницький, Чернівецький та Тернопільській областях за підтримки обласних та міських адміністрацій. Креативна ідея кампанії цього разу була розроблена агентством JWC.

- **Кампанія «Не дай СНІДу шанс!» підтримає Естафету здоров'я в КПІ**

10-14 травня на території Національного технічного університету України «КПІ» традиційно відбудеться «Естафета здоров'я», яка цього року проходить в рамках соціального проекту ЄВРО 2012 «Давай разом!» та Національної інформаційної кампанії «Не дай СНІДу шанс!».

«Естафета здоров'я 2011» пропонує студентам, викладачам та гостям НТУУ «КПІ» спортивні, культурно-мистецькі та соціальні заходи, метою яких є формування всебічного розвитку студентської молоді, свідомого вибору здорового способу життя, профілактика ВІЛ-інфекції/СНІДу та вірусних гепатитів. Окрім спортивних змагань, розважальних естафет та квестів, організатори підготували

інтерактивні ігри «Маршрут безпеки» та «Жива бібліотека», де учасникам пропонується підвищити обізнаність про шляхи передачі ВІЛ-інфекції, отримати навички відповідальної поведінки та навчитися не дискримінувати людей, які живуть з ВІЛ. Також усі бажаючі запрошуються пройти добровільне, конфіденційне, анонімне та безкоштовне експрес-тестування на ВІЛ та вірусні гепатити.

Організатори та партнери акції: Студентська соціальна служба НТУУ «КПІ», Державна служба України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним хворобам, GIZ, Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні та Всеукраїнська громадська організація «Зупинимо гепатит».

- **GIZ підтримує національний соціальний проект "Давай разом"**

14 травня під «Аркою дружби народів» розпочнеться промо-тур соціального проекту «Давай разом!» («Let's do it together!»), підтриманого німецьким урядом через GIZ. Публічна презентація національного соціального проекту "Давай разом" в Києві відбудеться одночасно з загальноміським святкуванням Міжнародного дня сім'ї та Міжнародного дня Матері.

Захід почнеться прес-брифінгом організаторів проекту «Давай разом!» за участю голови Державної служби молоді та спорту Равіля Сафіулліна, представника ООН в Україні Олив'є Адама, голови Київської міської державної адміністрації Олександра Попова та керівника програми ВІЛ/СНІДу GIZ Мартіна Каде. Після брифінгу та підписання Меморандуму про співпрацю між учасниками проекту відбудеться відкрите тренування з футболу - майстер-клас відомих футбольних зірок - друзів Євро, для школярів і шанувальників футболу. Під час заходу з численними гостями та учасниками загальноміських святкувань працюватимуть волонтери соціальних служб та залучених організацій.

Після Києва, 1 червня, акція відбудеться у Донецьку. В середині червня такі ж заходи будуть проведені ще у двох приймаючих фінал Євро-2012 містах - Харкові та Львові.

Соціальний проект "Давай разом!" складається з трьох компонентів: "Червона картка", "Волонтери та тренери" і "Другий тайм".

Компонент "Червона картка" реалізовуватиметься за трьома основними напрямками: захист прав жінок та дітей, профілактика ВІЛ/СНІДу та запобігання насильству.

Давай!
разом!

Підпроектом "Волонтери та тренери" передбачено проведення спортивних турнірів та змагань на 200 спортивних майданчиках країни із залученням десятків тисяч школярів.

Підпроект "Другий тайм" спрямований на заповнення позашкільного часу дітей заняттями з розвитку здібностей та талантів, пізнавальною діяльністю, різноплановими тренінгами та майстер-класами тощо.

- **Тренінг для Міністерства соціальної політики**

11 березня відбувся тренінг з питань профілактики ВІЛ/СНІДу для молодих співробітників Міністерства соціальної політики України.

Тренери: Наталя Дмитришина – провідний викладач Школи соціальної роботи Києво-Могилянської академії, Лариса Савчук - національний координатор проекту "Впровадження політик та програм з ВІЛ/СНІДу у сфері праці" Міжнародної організації праці та Ірина Нагорна – експерт GIZ з профілактики ВІЛ/СНІД на робочих місцях.

- **Львівська залізниця впроваджуватиме кращі практики профілактики ВІЛ/СНІДу на робочих місцях.**

GIZ продовжує свою співпрацю із Федерацією роботодавців транспорту України. У квітні відбулися ряд зустрічей щодо розробки спільного плану дій з профілактики ВІЛ/СНІДу у сфері транспорту. Зокрема, незабаром розпочнеться впровадження програми профілактики ВІЛ/СНІДу на Львівській залізниці. Наразі узгоджується текст меморандуму про співпрацю в цьому напрямку.

- **Посібники «Захисти себе від ВІЛ» надійшли у регіони**

У березні цього року надруковано 2 000 комплектів посібників «Захисти себе від ВІЛ» для професійно-технічних навчальних закладів. Усі матеріали передано до обласних центрів України та розподілено серед начально-методичних центрів професійно-технічної освіти, обласних управлінь освіти та інститутів післядипломної педагогічної освіти. Додатково, у чотирьох пілотних областях (Чернівецька,

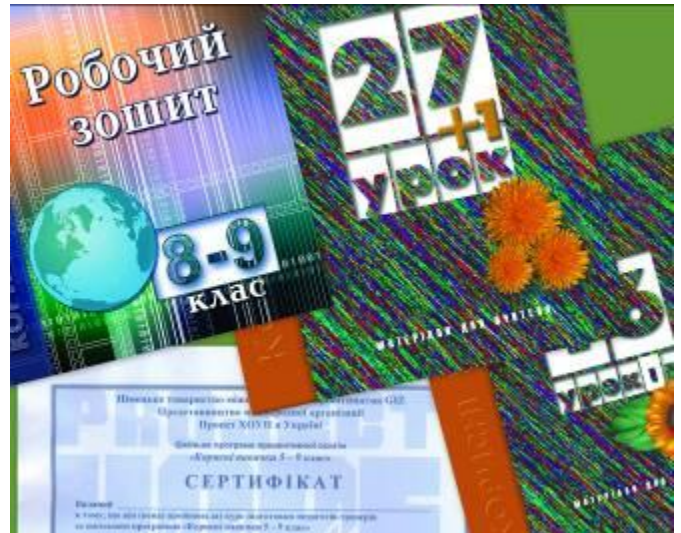
Хмельницька, Вінницька, Тернопільська) посібник надійшов до всіх професійно-технічних навчальних закладів.

На травень заплановане проведення тренінгу для тренерів з підготовки до викладання навчального курсу «Захисти себе від ВІЛ».

- **Тренінги для вчителів Хмельницької області**

За фінансової підтримки GIZ та Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти у квітні проведено серію тренінгів для вчителів Хмельницької області за програмами «Корисні навички» та «Корисні навички для всіх».

Учасники тренінгів отримали пакет методичних матеріалів для вчителів та по 25 робочих зошитів для учнів 5-9 класів.

Матеріали програми «Корисні навички» та «Корисні навички для всіх»

Тренери:

Поліщук Ганна Йосипівна – старший викладач Кафедри методичних дисциплін, завідувач секції здорового способу життя Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Рудик Ірина Михайлівна - керівник гуртків Центру дитячої та юнацької творчості м.Хмельницького.

- **День здоров'я відсвяткували у ТНПУ**

За сприяння GIZ, 7 квітня 2011 року відбувся святковий концерт-нагородження кращих студентських робіт першого відкритого Тернопільського обласного конкурсу творчих студентських робіт «Гармонія культури здорової нації».

Метою конкурсу було популяризувати серед молоді міста та області гармонійний та здоровий спосіб життя, сприяти особистому його сповіданню, свідомому ставленню до збереження та зміцнення власного духовного та фізичного здоров'я; активізувати внутрішні потреби для розкриття власного творчого потенціалу й протистояння негативним тенденціям сучасності; ознайомити з первинною профілактикою ВІЛ/СНІДу та інфекцій, що передаються статевим шляхом; виховувати почуття відповідальності за культуру ставлення до свого здоров'я та навколишнього середовища

Посібник «Захисти себе від ВІЛ»

Компонент 3. Профілактика ВІЛ/СНІДу серед представників груп ризику

- Укладено угоду з Хмельницьким обласним центром профілактики і боротьби зі СНІДом.

Угодою передбачається надання фінансової допомоги на розвиток програм зменшення шкоди в п'яти районах Хмельницької області. Послуги зі зменшення шкоди для вразливих груп надаватимуться на базі районних кабінетів «Довіри» у м. Кам'янці-Подільському, смт. Дунаївці, смт. Полонне, смт. Ізяслав та м.Шепетівка.

Обсяг фінансування, що буде надано GIZ на виконання програми до кінця 2011 року становить близько 100 000 гривень.

- Підтримано проведення загальних зборів регіональних представників та членів правління організації «Ліга «Легалайф»».

Зустріч відбулася 27-28 березня 2011 року у м.Вінниця. Учасники зібрання обговорили стратегічні напрямки розвитку Ліги, а також перспективи співпраці з міжнародними організаціями, в тому числі GIZ, Міжнародним Альянсом з ВІЛ/СНІД в Україні, SWAN тощо.

Автори: Працівники проектів
Відповідальна за випуск: Вікторія Гультай

Доступні також англійська та німецькомовна версії Вісника.

З питань підписки на Вісник, для отримання докладнішої інформації, із запитаннями та пропозиціями про співпрацю звертайтеся, будь ласка, до Вікторії Гультай, експерта з комунікацій та PR Програми профілактики ВІЛ/СНІДу в Східній Європі Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

01001 Україна, м. Київ, вул. Хрещатик, б. 15, офіс 74
Тел.: +38 044 4955007
Факс: +38 044 2705759
Електронна скринька: viktorii.gultai@giz.de

Проекти з питань подолання ВІЛ/СНІДу впроваджуються Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за ініціативи та за фінансової підтримки уряду Федеративної Республіки Німеччина:

Міністерство Охорони здоров'я ФРН:
– Проект “Німецько-українська партнерська ініціатива з питань подолання ВІЛ/СНІД” (www.hiv-initiative-ukraine.org)

Міністерство економічного співробітництва та розвитку ФРН:
– Німецько-український проект з профілактики ВІЛ/СНІД
– Проект “Профілактика ВІЛ/СНІД У Східній Європі”

